

**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX)
(GURISDIZZJONI SUPERJURI)
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**MAGISTRAT DR.
PAUL COPPINI**

Seduta tad-19 ta' Ottubru, 2012

Citazzjoni Numru. 1/2007

Roberta Cassar

vs

Valentino Cassar

Illum il-Gimgha, 19 ta' Ottubru 2012

Sentenza *in parte* dwar it-talba għad-divorzju

Il-Qorti,

Rat ir-Rikors ġuramentat ta' l-attriċi Roberta Cassar, li permezz tiegħu, wara li ppremettiet illi:

Tesponi bir-rispett u bil-gurament tagħha tghid illi taf is-segwenti fatti personalment:

Illi l-partijiet izzewwgu nhar il-wieħed u tletin (31) ta' Mejju tas-sena elfejn u tnejn (2002) u miż-żwieġ tagħhom kellhom żewġ itfal li jisimhom, Miriana u Dario illi twieldu fl-għoxrin (20) t'Awissu ta' l-elf disa' mija u tlieta u disgħin (1993) u fis-sebgħa (7) t' April ta' l-elfejn u wieħed (2001) rispettivament;

Illi l-konvenut irrenda ruħu ħati ta' sevizzji, eċċessi, tħeddid u inguriji oħra gravi kontra l-attriċi u peress illi ż-żwieġ tkisser irrimedjalment, l-ħajja konjugali bejn il-kontendenti m'għadiex aktar possibli u dan kif ser jiġi dettaljament pruvat waqt is-smiġħ tal-kawża;

Illi għalhekk l-attriċi ottjeniet l-awtorizzazzjoni tal-Qorti tal-Maġistrati (Għawdex) (Ġurisdizzjoni Superjuri) – Sezzjoni tal-Familja tas-sitta (6) ta' Diċembru ta' l-2006 liema digriet hawn anness u mmarkat bħala Dokument 'A' u peress illi s'issa kull tentattiv għal separazzjoni konsenswali falla;

Illi proċess ta' medjazzjoni bejn il-partijiet kontendenti ma wasalx għal eżitu posittiv u ftehim;

Illi l-attriċi trid illi tiġi pronunzjata separazzjoni personali minn ma' żewgħa, Valentino Cassar filwaqt, illi tingħata l-kura u l-kustodja tat-tfal tagħha minuri u li tiġi xolta diviża u likwidata l-kommunjoni ta' l-akkwisti u li żewgħa , Valentino Cassar jivversalha alimenti għaliha kif ukoll għat-tfal tagħhom minuri.

Talbet lill-konvenut jgħid għaliex m'għandhiex din il-Qorti:

1. Tippronunzja separazzjoni personali bejn il-kontendenti u dan għar-raġunijiet hawn fuq msemmija u għar-raġunijiet oħra li jirriżultaw fil-kors tal-kawża;

2. Tiddikjara illi l-konvenut iddekada mid-drittijiet tiegħu kif kontemplat fl-artikoli tmienja u erbgħin (48) sa wieħed u ħamsin (51) tal-Kap. Sittax (16) tal-Liġijiet ta' Malta;

3. Tiddikjara xolta, tillikwida, tiddividi u tassenja lil kull wieħed mill-kontendenti hekk kif inhu xieraq skond il-liġi, l-

Kopja Informali ta' Sentenza

kommunjoni ta' l-akkwisti ġia eżistenzi bejn il-kontendenti u dan dejjem salv dak li ntab bil-komminazzjonijiet applikabli il-konfront tal-konvenut skond il-liġi;

4. Tiffissa dik ir-retta alimentari xierqa pagabbli mill-konvenut liż-zewġ uliedha minuri, Miriana u Dario aħwa Cassar fuq msemmija, bil-modalitajiet ta' żmien u lok jiġu ffixati mill-Qorti u tikkundanaħ sabiex iħallas l-istess;

5. Tawtorizza lill-attriċi sabiex tgħix mal-minuri, Miriana u Dario aħwa Cassar fid-dar matrimonjali, bl-indirizz 18, Triq l-Isptar San Ġiljan, Rabat, Għawdex, ad esklużżjoni ta' l-attur, u li tagħmel l-atti kollha tal-ħajja ċivili mingħajr il-kunsens, intervent jew awtorizzazzjoni ta' żewġha;

6. Tiddikjara l-kura u l-kustodja ta' żewġt itfal tagħhom minuri taż-żwieġ, jiġu fdati f'idejn l-attriċi ommhom b'dak id-dritt ta' aċċess li jiġi ffixat favur l-konvenut missierhom;

7. Tifissa d-data li minnha tingħata lok għal separazzjoni bejn il-kontendenti;

8. Taħtar Nutar sabiex jirċievi kull att ta' diviżjoni opportun u kuraturi sabiex jirrapreżentaw lill-eventwali kontumaċi fuq l-istess att jekk ikun il-każ;

9. M'għandhiex tagħti kull provvediment ieħor skond ir-riżultanzi partikolarment dwar l-eskluzzjoni tal-konvenut mill-użu u tgawdija tad-dar konjugali jekk u meta dan ikun xieraq fiċ-ċirkostanzi.

Bl-ispejjeż kompriżi dawk tal-proċeduri quddiem il-Qorti fil-kompetenza tagħha bħala Qorti tal-Maġistrati (Għawdex) (Ġurisdizzjoni Superjuri) – Sezzjoni tal-Familja kontra l-konvenut li jibqa ngunt minn issa stess għas-subizzjoni.

Rat ir-Risposta ġuramentata tal-konvenut, fejn eċċepixxa illi:

1. Illi l-esponenti ma jopponix għall-ewwel (1), is-seba' (7) u t-tminn (8) talba tar-rikorrenti Roberta Cassar u dan

minkejja li huwa qatt ma ried jasal għas-separazzjoni u dejjem ipprova jirrikončilja u kienet biss r-rikorenti illi trid is-separazzjoni sabiex tkun tista' tmur tgħix ma raġel ieħor;

2. Illi l-esponenti jopponi għat-tieni (2), it-tielet (3), ir-raba' (4), il-ħames (5), is-sitt (6) u d-disa' (9) talba u dan stante illi ż-żwieġ tiegħu mar-rikorrenti Roberta Cassar tkisser biss tort u ħtija tal-istess Roberta Cassar u dan kif jiġi dettlajament ippruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawża. Għalhekk l-esponenti jsostni li għandu jkun hu li jkollu l-kura u l-kustodja tal-minuri, li jgħix mal-istess minuri fid-dar matrimonjali u li tkun ir-rikorrenti Roberta Cassar li tħallas il-manteniment lill-minuri u lill-esponenti. Hija wkoll r-rikorrenti Roberta Cassar li għandha tiddekadi mid-drittijiet kif kontemplati fl-artikoli 48 sa 51 tal-Kodiċi Ċivili.

3. Salv eċċezzjonijiet oħra fid-dritt u fil-fatt.

Rat il-kontro-talba ta' l-istess konvenut fejn, wara li ppremetta illi:

1. Illi l-esponenti iżżewweġ lil Roberta Cassar fil-wieħed u tletin (31) ta' Mejju tal-elf disa' mija u tnejn u disgħin (1992) u miż-żwieġ tagħhom huma kellhom żewġt ulied u ċioe' Miriana li twieldet fl-għoxrin (20) t'Awissu tas-sena elf disa' mija u tlieta u disgħin (1993) u Dario illi twieled fis-seba'(7) t'April tas-sena elfejn u wieħed (2001);

2. Illi Roberta Cassar irrendiet ruħha ħatja ta' adulterju fil-konfront tal-esponenti kif ukoll ikkawżat sevizzji, eċċessi, tħeddid u inġurji oħra fil-konfront tal-esponenti Valentino Cassar;

3. Illi l-esponenti minkejja dak kollu li għaddietu minnu martu Roberta Cassar għamel minn kollox biex jipprova jirrikončilja magħha iżda din minn naħa tagħha dejjem irrifjutat kull tenetattiv għal rikončiljazzjoni u kienet deċiża li tissepara sabiex tkun tista' tmur tgħix ma' raġel ieħor miżżewweġ;

Kopja Informali ta' Sentenza

4. Illi għalhekk l-esponenti jrid li tiġi pronunzjata s-separazzjoni personali minn ma' martu Roberta Cassar u jingħata l-kura u l-kustodja tal-ulied minuri kif ukoll illi tiġi xolta l-komunjoni tal-akkwisti;

5. Illi peress li kienet Roberta Cassar li wasslet għat-tkissir taż-żwieġ kif spjegat hawn fuq u kif jiġi aħjar spjegat waqt it-trattazzjoni tal-kawża l-esponenti ma għandu jhallas l-ebda manteniment għall-martu.

Talab lill-attriċi tgħid għaliex m'għandhiex din il-Qorti:

1. Tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti u dan wara li tiddikjara li kienet Roberta Cassar li wasslet għal din is-separazzjoni;

2. Tiddikjara illi Roberta Casasr iddekadiet mid-drittijiet tagħha kif kontemplati fl-artikoli tmienja u erbgħin (48) sa wieħed u ħamsin (51) tal-Kap 16 tal-Liġijiet ta' Malta;

3. Tiddikjara xolta, tillikwida, tiddividi u tassenja lil kull wieħed mill-kontendenti hekk kif inhu xieraq skond il-Liġi, l-komunjoni tal-akkwisti ġia eżistenti bejn il-kontendenti u dan dejjem salv dak li ntab bil-komminazzjonijiet applikabli fil-konfront ta' Roberta Cassar skond il-Liġi;

4. Tiddikjara li l-kura u l-kustodja taż-żewġ itfal minuri Miriana u Dario għandha tiġi fdata f'idejn l-esponenti il-missier b'dak id-dritt ta' aċċess li jiġi iffissat favur l-omm li iżda ma għandhiex titħalla żżomm lill-minuri fil-presenza ta' rġiel oħra;

5. Tiffissa dik ir-retta alimentari xieraq li għandha titħallas minn Roberta Cassar lill-esponenti Valentino Cassar u liż-żewġ itfal Miriana u Dario u dan bil-moditalijiet kif għandha titħallas l-istess retta alimentari;

6. Tawtorizza lill-esponenti sabiex flimkien ma uliedu minuri jgħix fid-dar matrimonjali, bl-indirizz tmintax (18), Triq l-Isptar San Ġiljan, Fontana, Għawdex, ad esklużżjoni ta' martu Roberta Cassar u li jagħmel dawk l-atti kollha

Kopja Informali ta' Sentenza

tal-ħajja ċivili mingħajr il-kunsens, intervent jew awtorizzazzjoni ta' martu;

7. Taħtar Nutar pubbliku sabiex jippubblika l-att ta' divizjoni tal-assi immobbli jekk ikun hemm bżonn u kuraturi sabiex jirrapreżentaw lill-eventwali kontumaċi fuq l-istess att ta' divizjoni;

8. M'għandhiex tagħti kull provvediment ieħor skond dak li jirriżulta waqt it-trattazzjoni tal-kawza partikolarment dwar l-użu tad-dar matrimonjali, kura u kustodja tal-minuri, aċċess għall-istess minuri u l-manteniment li għandu jitħallas.

Bl-ispejjes ta' din il-kontro-talba u dawk tal-proċeduri quddiem il-medjatriċi kontra Roberta Cassar li tibqa' minn issa ingunta għas-subizzjoni.

Rat ir-Risposta ġuramentata ta' l-attriċi għal din il-kontro-talba li permezz tagħha eċċepiet illi:

1. Illi l-kontro-talba hija nulla u dana peress illi l-istess kontro-talba ma tissodisfax ir-rekwiżit tal-artikolu 156 (1) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta;

2. Illi fil-mertu u mingħajr ebda preġudizzju għal premess, m'huwiex minnha illi l-esponenti irrendiet ruħha ħatja fil-konfront ta' żewġha, Valentino Cassar ta' adulterju, servizzji, eċċessi, theddid u ingurji oħra;

3. Illi l-istess żwieġ tkisser irremedjabilment tort u ħtija tal-istess żewġha, Valentino Cassar u l-kustodja tal-istess ulied għandha tiġi fdata f'idejn l-esponenti li dejjem rabbiet hija, ad esklużjoni ta' żewġha, Valentino Cassar, l-istess żewġ minuri u dejjem għamlet kull sforz biex ma tħalihom nieqsa minn xejn, inkluż ukoll li tatihom l-aħjar edukazzjoni possibli.

Salvi risposti oħra fid-dritt u fil-fatt.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat ir-rikors ta' l-attriċi tas-7 ta' Novembru 2011 fejn tablet li t-talba għas-separazzjoni f'din il-kawża titqies minflok bħala talba għall-pronunzjament ta' divorzju.

Rat ir-risposta tal-konvenut tas-7 ta' Diċembru 2011 għal din it-talba, fejn ma oġġezzjonax għaliha, b'dana li żamm ferm id-dritt tiegħu biex jesplora jekk jissusistux l-elementi imsemmija fl-artikolu 48 u partikolament l-artikolu 48(1) (C) tal-Kap.16.

Rat il-verbali magħmula mil-legali tal-kontendenti f'dik l-udjenza, fejn gie dikjarat illi l-konvenut qiegħed prezenzjalment iħallas regolarment manteniment għal ibnu minuri Dario, u li l-istess konvenut lest li jkompli jħallas manteniment lil bintu illum magġiorenni, peress li għadha tmur l-iskola.

Rat is-sentenza tagħha tad-9 ta' Frar 2012 fejn laqgħet din it-talba.

Rat il-verbal tal-partijiet magħmul fl-udjenza ta' nhar it-Tlieta 16 ta' Ottubru 2012 fejn qablu li f'dan l-istadju tal-proċeduri għandha tingħata sentenza dwar it-talba għad-divorzju.

Rat in-Nota tal-partijiet ta' l-istess ġurnata fejn talbu li l-attriċi tirriverti għal kunjom xububita u ċioe' "Hili", filwaqt illi l-ulied komuni għandhom jibdeu igibu l-kunjom "Cassar Hili".

Rat l-atti l-oħra tal-kawża.

Ikkunsidrat:

Illi permezz ta' din it-talba tagħha l-attriċi qed teżercita d-dritt mogħti bl-emendi li saru reċentement għall-Kodiċi Ċivili bl-Att XIV tal-2011 li introduċa d-divorzju f'pajjiżna, u dan wara li, bis-sentanza ta' din il-Qorti tad-9 ta' Frar 2012 intlaqgħet it-talba tagħha sabiex it-talba għas-separazzjoni f'din il-kawża tinbidel f'waħda għall-pronunzjament tad-divorzju. Il-konvenut, kif iddikjara fil-verbal magħmul fl-udjenza ta' nhar it-Tlieta 16 ta' Ottubru 2012, mhux

jogġezzjona għal din it-talba. Madankollu l-Qorti hija marbuta xorta waħda li tikkonstata illi l-kundizzjonijiet maħsuba fl-artikolu 66B biex issir talba għad-divorzju huma sodisfatti.

L-ewwel kundizzjoni imposta b'dan l-artikolu tirrikjedi li fid-data li jibdew il-proċeduri ta' divorzju, il-miżżewġin ikunu għexu mhux flimkien għal perijodu ta', jew perijodi li jammontaw għal, mill-inqas erba' snin matul il-ħames snin minnufih preċedenti, jew li jkunu għaddew mill-inqas erba' snin mid-data tas-separazzjoni legali. Fil-każ in ezami, irrikors fejn saret it-talba presenti ġie ntavolat fis-7 ta' Novembru 2011. Il-kawża odjerna ġiet ipprezentata fit-3 ta' Jannar 2007, wara li Roberta Cassar ġiet awtorizzata sabiex tipproċedi bil-kawża kontra żewġha b'digriet ta' din il-Qorti tas-6 ta' Diċembru 2006. L-ittra li biha tablet tali awtorizzazzjoni iġġib id-data ta' l-24 ta' Awwissu 2006, u dakinhar l-attriċi kienet ġia ddikjarat li ż-żwieġ tagħha ma' Valentino Cassar kien tkisser irremedjabilment għar-raġunijiet ndikati f'dik l-ittra. Huwa evidenti li f'tali ċirkostanzi l-partijiet kien ġia qed jgħixu "**mhux flimkien**" għaż-żmien kollu meħtieġ bl-artikolu 66B(a) hawn indikat.

It-tieni rekwizit huwa indubbjament ukoll sodisfatt, billi żgur li minn dak li ilha tisma' l-Qorti tul l-aktar minn ħames snin li ilha għaddejja din il-kawża, żgur li ma ntwera ebda prospett raġonevoli għar-rikonċiljazzjoni bejn il-partijiet.

It-tielet rekwizit huwa wkoll sodisfatt, billi jirriżulta mill-atti li l-partijiet m'huma tenuti jħallsu ebda manteniment lil xulxin peress illi t-tnejn huma mpjegati regolarment. Il-manteniment lill-iben minuri qiegħed jitħallas regolarment, kif jirriżulta mid-dikjarazzjoni li għamel il-legali ta' l-attriċi fl-udjenza tas-27 ta' Jannar 2011. Hekk ukoll mid-dikjarazzjoni li għamlet il-legali tal-konvenut fl-istess udjenza, jidher li l-konvenut huwa kommess li jħallas manteniment ukoll lil bintu l-kbira sakemm tagħlaq it-tlieta u għoxrin sena tagħha, għalkemm din illum hija maġġiorenni, u dana sabiex ikun konformi ma-rekwiżiti tal-liġi, kif emendati, f'dan ir-rigward.¹

¹ Art.3 B(2) (a) tal-Kap.16

Għalhekk ma jibqa' ebda raġuni għaliex din il-Qorti m'għandhiex tilqa' t-talbiet ta' l-attriċi a tenur ta' l-artikolu 66C ta' l-istess liġi. Hekk ukoll it-talba tagħha biex tirriverti għal kunjom xubita u dik biex l-ulied jibdew iġibu l-kunjom "Cassar Hili" hija ġustifikata u għandha tiġi milqugħa wkoll.

Għal dawn il-motivi, tiddeċidi l-kawżż billi tilqa' t-talbiet attriċi u:

1. Tippronunzja d-divorzju bejn il-kontendenti u tiddikjara bħala maħlul iż-żwieġ ċelebrat bejniethom fil-wieħed u tletin (31) ta' Mejju tas-sena elf disa' mija u tnejn u disgħin (1992);
2. Tawtorizza lill-attriċi sabiex tirriverti għal kunjom xubita u ċioe' "Hili" u lill-ulied komuni tal-partijiet sabiex jibdew iġibu l-kunjom "Cassar Hili"; u
3. Tordna lir-registratur tagħha sabiex a tenur ta' dak li jipprovdri s-subinciz (4) ta' l-artikolu 66A tal-Kap.16, tavża fi żmien ħmistax (15) il-jum, lid-Direttur tar-Registru Pubbliku ta' Għawdex b'din id-deċiżjoni tagħha, biex din tiġi registrata u jsiru l-emendi opportuni skond il-liġi.

L-ispejjeż ta' din is-sentenza *in parte*, għandhom fiċ-ċirkostanzi jiġu ssoportati ugwalmart bejn il-kontendenti.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----